

**วิเคราะห์ข้อมูลของผู้รับบริการและกลุ่มผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย
ในการจัดบริการยุติการตั้งครรภ์ที่ปลอดภัยด้วยยา**

ข้อมูลของผู้รับบริการต่อจัดบริการยุติการตั้งครรภ์ที่ปลอดภัยด้วยยา

ประเด็นด้านผู้รับบริการ	รายละเอียด
กลุ่มผู้รับบริการปัจจุบัน	หญิงตั้งครรภ์ไม่พร้อมที่มารับบริการยุติการตั้งครรภ์
กลุ่มผู้รับบริการอนาคต	หญิงตั้งครรภ์ไม่พร้อม
ความต้องการ ความคาดหวัง และข้อเสนอแนะจากผู้รับบริการ	<p>หน่วยงานของรัฐ ต้องมีการประชาสัมพันธ์สร้างความเข้าใจให้ประชาชนได้เข้าถึงข้อมูลที่ต้องการในการให้บริการยุติการตั้งครรภ์ที่ปลอดภัยเพื่อลดปัญหาการแสวงหาบริการยุติการตั้งครรภ์และการใช้ยาด้วยตนเองที่ไม่ปลอดภัยลดลง และหน่วยงานของรัฐที่เกี่ยวข้องสนับสนุนให้การยุติการตั้งครรภ์โดยใช่ยาเป็นทางเลือกสำหรับผู้หญิง โดยให้ผู้รับบริการเป็นผู้ตัดสินใจเลือกเอง</p> <p>ที่มา : โครงการวิจัยรูปแบบการจกระบบบริการและการยอมรับการยุติการตั้งครรภ์โดยใช่ยาในประเทศไทย https://www.rsathai.org/contents/13062</p>
ความผูกพัน	<p>กล่าวขวัญถึงในทางที่ดีของผู้รับบริการ</p> <ol style="list-style-type: none"> ๑. การยุติการตั้งครรภ์ด้วยยาเป็นวิธีที่สะดวก ใช้ง่าย คนใช้สามารถใช่ยาตัวที่สอง (ไมโซพรอสตอล) ได้ด้วยตนเองภายใต้การดูแลและให้คำแนะนำปรึกษาจากผู้ให้บริการ ๒. การยุติการตั้งครรภ์โดยใช่ยา หากสำเร็จจะไม่ต้องมีการทำหัตถการ ทำให้ช่วยลดความเสี่ยงที่จะได้รับจากการทำหัตถการ ๓. มีความเป็นธรรมชาติมากกว่าการใช้เครื่องมือ ๔. มีความปลอดภัยค่อนข้างสูง มีข้อบ่งชี้การใช้ยาอย่างชัดเจน <p>ที่มา : โครงการวิจัยรูปแบบการจกระบบบริการและการยอมรับการยุติการตั้งครรภ์โดยใช่ยาในประเทศไทย https://www.rsathai.org/contents/13062</p>
ความพึงพอใจ และความไม่พึงพอใจ	<p>จากการศึกษาโครงการนำร่องการให้บริการยุติการตั้งครรภ์โดยใช่ยาในประเทศไทย พบว่า ผู้รับบริการร้อยละ ๙๘ รู้สึกพึงพอใจหรือพึงพอใจมากต่อการใช่ยาเพื่อยุติการตั้งครรภ์ในครั้งนี้ นอกจากนี้พบว่าผู้รับบริการสามารถใช้ยา misoprostol ได้เองอย่างมีประสิทธิภาพและปลอดภัยที่บ้าน ภายหลังจากได้รับคำแนะนำปรึกษาจากผู้วิจัยและทีมงาน นอกจากนี้ผู้ให้บริการในทีมงานการศึกษาครั้งนี้ มีความพึงพอใจต่อการใช่ยา เนื่องจากไม่ต้องเสียเวลาในการล้างทำความสะอาดเครื่องมือ ทำให้ลดค่าใช้จ่ายในส่วนนี้ลง อีกทั้งยังไม่ต้องใช้มือสัมผัสกับเครื่องมือที่ใช้ดูดเอาเศษชิ้นส่วนจากการปฏิสนธิออกจากมดลูกผู้หญิงโดยตรง ซึ่งทำให้สามารถยุติการตั้งครรภ์ด้วยความสบายใจมากขึ้น</p> <p>ที่มา : ปฏิบัติการทางคลินิกสำหรับการดูแลสุขภาพเพื่อการแท้งที่ปลอดภัย http://www.thaiteentraining.com/data/ref/๒๐๑๖๐๙๐๒๑๔๒๑๒๒.pdf</p>

ข้อมูลของผู้มีส่วนได้ส่วนเสียต่อจัดบริการยุติการตั้งครรภ์ที่ปลอดภัยด้วยยา

ประเด็นด้านผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย	รายละเอียด
กลุ่มผู้มีส่วนได้ส่วนเสียปัจจุบัน	<p>1.หน่วยบริการที่ขึ้นทะเบียนการใช้อยุติการตั้งครรภ์ที่ปลอดภัย (Medabon®) โดยมีแพทย์ พยาบาล ทีมสหวิชาชีพ เป็นผู้ให้บริการยุติการตั้งครรภ์ในหน่วยบริการขึ้นทะเบียนการใช้อยุติการตั้งครรภ์กับกรมอนามัย จำนวน 139 แห่ง เบิกยา จำนวน 84 แห่ง ครอบคลุม ใน 37 จังหวัด</p> <p>2.ทำเนียบผู้รับผิดชอบงานยุติการตั้งครรภ์ที่ปลอดภัยของศูนย์อนามัย</p>
กลุ่มผู้มีส่วนได้ส่วนเสียอนาคต	<p>จังหวัดที่ยังไม่มีหน่วยบริการที่ขึ้นทะเบียนการใช้อยุติการตั้งครรภ์กับกรมอนามัย ได้แก่</p> <p>เขต 1 แม่ฮ่องสอน ลำพูน น่าน แพร่</p> <p>เขต 2 สุโขทัย เพชรบูรณ์ พิษณุโลก</p> <p>เขต 3 พิจิตร กำแพงเพชร อุทัยธานี ชัยนาท</p> <p>เขต 4 ลพบุรี สระบุรี ปทุมธานี นนทบุรี พระนครศรีอยุธยา อ่างทอง</p> <p>เขต 5 สุพรรณบุรี นครปฐม สมุทรสาคร</p> <p>เขต 6 ปราจีนบุรี สระแก้ว ฉะเชิงเทรา ระยอง จันทบุรี ตราด</p> <p>เขต 7 มหาสารคาม</p> <p>เขต 8 บึงกาฬ นครพนม หนองบัวลำภู</p> <p>เขต 9 บุรีรัมย์</p> <p>เขต 10 มุกดาหาร ยโสธร ศรีสะเกษ อุบลราชธานี</p> <p>เขต 11 ระนอง กระบี่</p> <p>เขต 12 ปัตตานี ยะลา</p>
ความต้องการ ความคาดหวัง และมีข้อเสนอแนะจากผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย	<p>ในปีงบประมาณ 2563 สำนักอนามัยการเจริญพันธุ์ร่วมกับหน่วยงานภาคีเครือข่ายที่เกี่ยวข้อง ได้จัดประชุมการพัฒนาเครือข่ายบริการทางเลือกที่ปลอดภัยสำหรับวัยรุ่นและสตรีที่ตั้งครรภ์ไม่พร้อมภาคภูมิภาค เพื่อให้เกิดการระดมสมองและแลกเปลี่ยนเรียนรู้ของแพทย์และสหวิชาชีพของหน่วยบริการที่จัดบริการยุติการตั้งครรภ์ที่ปลอดภัยด้วยยาในแต่ละภูมิภาค และเวทีประชุมของผู้ประสานงานเครือข่ายอาสา RSA ดังนี้</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. การประชุมการพัฒนาเครือข่ายบริการทางเลือกที่ปลอดภัยสำหรับวัยรุ่นและสตรีที่ตั้งครรภ์ไม่พร้อม ภาคเหนือ วันที่ 9 – 10 มีนาคม 2563 ณ โรงแรมวังจันทร์ ริเวอร์วิว อำเภอเมือง จังหวัดพิษณุโลก 2. ประชุมแลกเปลี่ยนเรียนรู้การดำเนินงานเครือข่ายอาสา RSA ภาคกลาง- ภาคตะวันออก วันที่ 26 สิงหาคม 2563 ณ โรงแรมเจปาร์ค จังหวัดชลบุรี 3. การประชุมประชุมการพัฒนาเครือข่ายบริการทางเลือกที่ปลอดภัยสำหรับวัยรุ่นและสตรีที่ตั้งครรภ์ไม่พร้อม ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ ครั้งที่ 5 วันที่ 1 - 2 กันยายน 2563 ณ โรงแรมวารีญา รีสอร์ท อำเภอกุเรื่อ จังหวัดเลย

ประเด็นด้านผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย	รายละเอียด
	<p>4. การประชุมการประชุมพัฒนาส่งต่อบริการที่ปลอดภัยของเครือข่ายอาสา RSA ภาคใต้ วันที่ 22 กันยายน 2563 ณ โรงแรมทีวินโลตัส อำเภอเมือง จังหวัดนครศรีธรรมราช</p> <p>พบว่าแพทย์ พยาบาล ทีมสหวิชาชีพ ผู้ให้บริการยุติการตั้งครรภ์มีความต้องการ และความคาดหวัง ดังนี้</p> <p>ส่วนกลาง</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. ผลักดันการจัดบริการยุติการตั้งครรภ์ด้วยยา โดยกำหนดการกำหนดเป็นนโยบายขับเคลื่อนในศูนย์อนามัยทุกเขต ดำเนินการร่วมกับสำนักงานสาธารณสุขจังหวัด และผลักดัน HA บริการยุติการตั้งครรภ์ที่ปลอดภัยและเกณฑ์ประเมิน 2. ขับเคลื่อนการดำเนินงานระดับเขตโดยผลักดันเข้าสู่ Service Plan สู้ติฯ และ MCH Board ระดับเขต 3. จัดตั้งหรือประสานมูลนิธิ/กองทุนสนับสนุนช่วยเหลือค่าใช้จ่ายให้ผู้รับบริการที่มีปัญหาด้านการเงิน 4. การประชาสัมพันธ์การเข้าถึงบริการยุติการตั้งครรภ์ผ่าน Social media ต่างๆ 5. การผลักดันการดำเนินงานเครือข่ายอาสา RSA ไปยังราชวิทยาลัยสูตินรีแพทย์แห่งประเทศไทย <p>ระดับเขต</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. สนับสนุนข้อมูลที่เกี่ยวข้องกับการยุติการตั้งครรภ์ที่ปลอดภัย 2. ประสานงานส่วนกลาง 3. ติดตามประเมินผลการดำเนินงานการขยายเครือข่ายอาสา RSA 4. การประชาสัมพันธ์ผ่าน Social media 5. ผลักดันนโยบาย/พรบ.การตั้งครรภ์วัยรุ่น/กฎกระทรวง เพื่อให้ผู้บริหารและภาคีเครือข่ายเห็นความสำคัญ <p>ระดับจังหวัด</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. ประชาสัมพันธ์เครือข่ายอาสา RSA 2. จัดอบรมบุคลากรในระดับ รพศ. รพท. รพช. และ รพ.สต. 3. ผลักดันให้เป็นนโยบายระดับจังหวัด(ผ่านการประชุมคณะกรรมการฯ) 4. ดำเนินการตำบลต้นแบบ/ โรงเรียนต้นแบบ เรื่องคลินิกวัยรุ่น <p>ประชาสัมพันธ์/ ประชุมชี้แจงแนวทางปฏิบัติในการส่งต่อเครือข่ายอาสา RSA ให้กับเจ้าหน้าที่ผู้ปฏิบัติงาน</p> <p>ข้อเสนอแนะ แพทย์ พยาบาล ทีมสหวิชาชีพ ผู้ให้บริการยุติการตั้งครรภ์มีดังนี้</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. แสวงหาแหล่งงบประมาณนอกเหนือจากงบราชการ <ul style="list-style-type: none"> ○ จัดอบรมวิชาการ วิธีการยุติการตั้งครรภ์ด้วยยา ○ จัดเวทีวิชาการ เพื่อแลกเปลี่ยนประสบการณ์การยุติการตั้งครรภ์ของ

ประเด็นด้านผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย	รายละเอียด
	<p>บุคลากรผู้ให้บริการ</p> <ul style="list-style-type: none"> ○ ลงเยี่ยมหน่วยบริการเพื่อรับฟังปัญหา และหาแนวทางแก้ปัญหาร่วมกัน <p>2. สนับสนุนการศึกษาดูงาน/ empowerment</p> <p>3. ให้การช่วยเหลือด้านกฎหมาย</p> <ul style="list-style-type: none"> ○ อบรมเสริมองค์ความรู้ด้านกฎหมายเกี่ยวกับบริการยุติการตั้งครรภ์ ○ มีนักกฎหมายที่เป็นที่ปรึกษากรณีพบปัญหาการดำเนินงาน หรือโดนร้องเรียน <p>4. สนับสนุนการจัดทำสื่อ</p> <ul style="list-style-type: none"> ○ แผ่นพับ RSA Sticker 1663 การเข้าร่วมกลุ่ม line RSA รายภาค ○ สื่อความรู้ สื่อวิดีโอสั้น ฯลฯ
<p>ความผูกพัน</p>	<p>ความเต็มใจให้บริการและสามารถจัดบริการได้สะดวกรวดเร็ว</p> <p>๑. ผู้ให้บริการสามารถจัดบริการเรื่องการให้บริการคนไข้แบบ one stop service ได้โดยไม่เป็นการรบกวนคนไข้กลุ่มอื่น</p> <p>๒. เป็นบริการที่ง่าย และสะดวก</p> <p>๓. เกิดความสบายใจในการให้บริการมากกว่าวิธีทางหัตถการ ผู้ให้บริการไม่ต้องลงมือเองโดยตรง ช่วยลดความไม่สะดวกใจในการให้บริการของแพทย์ลงได้มากกว่า</p> <p>๔. เป็นวิธีการยุติการตั้งครรภ์ ที่ผู้รับบริการสามารถดำเนินการเองได้ ภายใต้การได้รับคำแนะนำและการดูแลจากบุคลากรทางการแพทย์</p> <p>ที่มา : โครงการวิจัยรูปแบบการจัดระบบบริการและการยอมรับการยุติการตั้งครรภ์โดยใช้นยาในประเทศไทย</p> <p>https://www.rsathai.org/contents/13062</p>
<p>ความพึงพอใจ และความไม่พึงพอใจ</p>	<p>ในปีงบประมาณ 2563 สำนักอนามัยการเจริญพันธุ์มีการเปลี่ยนระบบการบริหารจัดการการยุติการตั้งครรภ์ที่ปลอดภัยด้วยยาและมีการสำรวจความพึงพอใจของบุคลากรผู้ให้บริการ พบว่า บุคลากรมีความพึงพอใจในระดับมาก เมื่อวิเคราะห์รายประเด็น คือ ช่องทางในการชี้แจงแนวทางการบริหารจัดการการยุติการตั้งครรภ์ที่ปลอดภัยด้วยยา ช่องทางอิเล็กทรอนิกส์ เช่น Line group, E-mail เป็นต้น สำหรับการประเด็นการสนับสนุนการดำเนินงานในการจัดบริการการยุติการตั้งครรภ์ที่ปลอดภัยด้วยยาของหน่วยงานส่วนกลาง พบว่า มีพึงพอใจที่มากที่สุด คือ การประชุม/การอบรมที่เกี่ยวข้อง รองลงมาคือ สื่อ/สิ่งพิมพ์ คู่มือแนวทาง และสายด่วน สปสช. 1330</p> <p>ที่มา : สำนักอนามัยการเจริญพันธุ์</p> <p>และจากการศึกษาโครงการนำร่องการให้บริการยุติการตั้งครรภ์โดยใช้นยาในประเทศไทย พบว่า ความพึงพอใจผู้ให้บริการมีความพึงพอใจต่อการใช้นยาเนื่องจากไม่ต้องเสียเวลาในการล้างทำความสะอาดเครื่องมือ ทำให้ลดค่าใช้จ่ายในส่วนนี้ลง อีกทั้งยังไม่ต้องใช้มือสัมผัสกับเครื่องมือที่ใช้ดูแลเอาเศษชิ้นส่วนจากการปฏิสนธิออกจากมดลูกผู้หญิงโดยตรง ซึ่งทำให้สามารถยุติการตั้งครรภ์ด้วยความสบายใจมากขึ้น</p>

ประเด็นด้านผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย	รายละเอียด
	ที่มา : ปฏิบัติการทางคลินิกสำหรับการดูแลสุขภาพเพื่อการเข้าถึงที่ปลอดภัย http://www.thaiteentraining.com/data/ref/20160902142122.pdf